

VAPPAUS JA SEN ILLUUSIO

TIMO
TYNKKYNEN

VAPPAUS JA SEN ILLUUSIO

Kirjoittanut Timo Tynkkynen

© 2025 Timo Tynkkynen

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa
ISBN: 978-952-80-9560-6

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	7
VAPAUS, ORJUUS JA VALTA	9
MITÄ VAPAUS ON?	14
MITÄ VAPAUS ON MINULLE?	20
RAHA ORJUUTTA	22
VAPAUDEN RAJOITTAMISESTA	27
VAPAAN ELÄMÄN VAATIMUKSIA	31
ERILAISIA RAJOITTEITA	38
OLEMME TIETÄMÄTTÄMME ORJIA	44
IHMINEN VAI HENKILÖ	46
VÄHÄTTELY	66
VAPAUDEN RAJOITTAMINEN	76
ORAVANPYÖRÄSSÄ	87
YLIMIELINEN VIRKAKONEISTO	88
VALHEELLINEN VAPAUS	93
VAPAUDEN OLEMUKSESTA	102
MINKÄLAISTA VAPAUTTA HALUAMME?	110
KESKUSTELUILMAPIIRI	114
HARHAANJOHTAVIA KÄSITTEITÄ	116
ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUS	134
MENESTYMISEN VAPAUS	140
ASENTEET JA ETIKETTISÄÄNNÖT	146
MEIDÄT KASVATETAAN ORJIKSI	152
TUOMIO JA VAPAUTUMINEN	155
SALAISUUTEEN PAKOTTAMINEN	160
VAIHTOEHTONA VAPAUS	163
OMAN ITSENSÄ VANKI	168
OMAVARAINEN ON VAPAA	171
RAJOITAMME ITSE OMAA VAPAUTTAMME	174
USKONNOLLINEN VAPAUDEN RAJOITTAMINEN	177
TIEDON PANTTAAMINEN	181
PAINOSTUS	185
ARKISET VÄLTÄMÄTTÖMYYDET OVAT MUUTTUNEET MAKSULLISIKSI	190
JOKU MUU PÄÄTTÄÄ VAPAUDESTAMME	193
PAKOTTAVAT VELVOLLISUUDET	200
KEKSITYJÄ RAJOITTEITA	204
INFORMAATION SALAAMINEN	211
MIKÄ ON VAPAA TAHTO?	214
ONNELLISUUS	219
OMAN TAHDON VAIKUTUS VAPAUTEEN	222
MAINE JA VAPAUS	224
KOKEMUSHORISONTIN VAIKUTUS VAPAUTEEN	228
KIIRE SYÖ VAPAUTEMME	236
YHTEISKUNNAN VELVOITTEET	240
TOISTEN IHMISTEN AIHEUTTAMA TAAKKA	243
ULKOAPÄIN OHJATUT MIELIPITEET	248
VAPAUS VALITA URANSA	254

PROPAGANDAN EHDOLLISTUMINEN	257
SÄÄNNÖT JA LAIT	259
MIKÄ ESTÄÄ OLEMASTA OMA ITSENSÄ?	263
KIIREESTÄ	267
ALOITTAVAN YRITTÄJÄN ONGELMIA	270
LEIKATAANKO VAI VEROTETAANKO?	273
MITEN NÄEMME ITSEMME?	275
KEVYT TAPA LIIKKUA ON VAPAUTTA	279
VARAUTUMINEN ESIINTYMISIIN YM.	281
ESTÄMINEN SOMESSA JA SEN ONGELMA	283
ASUMISEN KONTROLLOINTIA	285
VAALIT JA VALHE	288
TULEVAISUUDEN KIRISTYKSIÄ VASTAAN VARAUTUMINEN	291
MULTITASKAAMINEN	294
ESIMERKKINÄ FLÄTTÄREIDEN TAPA RAJOITTAÄ NÄKEMYKSIÄÄN	298
VIRKATEHTÄVÄN TUOMA TURVAN TUNNE	302
VOIMMEKO ME VAIKUTTAÄ ITSE OMAAN VAPAUTEEMME?	305
MASSADATAN KERÄÄMINEN	309
VAPAAT MARKKINAT	315
KAKSI ERI YHTEISKUNTAA	319
VAPAUDET POLIISIÄSIOISSA	322
KAIKESTA VALITTÄMINEN VIE VAPAUDEN	327
VAPAAUS VALITA	331
MULTITASKAAMINEN POIS JA ASIA KERRALLAÄN	335
PÄIVÄ KERRALLAÄN VAI VAKITUINEN URA?	338
PALÄVERIÄN LUONNE	341
KIIREINEN NYKYÄIKA	343
OPETUKSET PÄIVÄKODEISSA JA KOULUISSA	347
VAPAUDEN POHJIMMAINEN OLEMUS	349
VAPAUTTÄMME RIISTÄVÄT PUMMIT	352
LÄPSEN SÄÄMINEN TUOKIN VAPAUDEN	355
NEGÄTHIVINEN ÄJÄTTELU	358
OIKEÄÄ VAPAUDEN MÄÄRITELMÄÄ ETSIMÄSSÄ	364
VEROTUKSEN PÄKOLLISUUS	368
LUONNOSTÄ LÖYTYÄ TODÄLLINEN VAPAAUS	370
MITÄ SE SITTEN ON SE VAPAAUS?	373
SOMETTÄMISTÄ	378
TOTUUDEN VÄÄRISTÄYMINEN	381
SÄNÄNVAPAAUS JA SÄNÄNVÄSTUÜ	384
OMÄ TOTUUS	386
PÄKOTTÄMINEN	390
VALVONNÄN VÄLTÄÄMINEN	393
VAPAUDEN HÄKÄMINEN	398
MITEN MEITÄ OHJÄTÄÄN?	401
ONNELLISUUS JA VAPAAUS	404
WIFIVERKKO VALVONNÄSSÄ	409
IHMÄINEN ON TEKNOLOGIÄNSÄ ORJÄ	413
ÄJÄTTELUÄÄLLIÄN VÄIKUTUS	416
ÄSKEETTISUUS	420

MIELIKUVIEN VAIKUTUS	424
VAPAA TAHTO TIETEEN NÄKÖKULMASTA	426
VAPAA TAHTO USKONNON NÄKÖKULMASTA	431
BIOLOGINEN KONE	439
SKEPTISISMI VAPAATA TAHTOA VASTAAN	441
VAPAAN TAHDON PUUTTUMINEN	443
VAPAA TOIMIJA VAI BIOLOGINEN KONE?	446
VASTA-ARGUMENTTEJA	448
PÄÄTELMÄ	450
VAPAAN TAHDON FILOSOFIA JA TIETEELLINEN NÄKEMYS	452
VAPAAN TAHDON OLEMUS NYKYFILOSOFIAN VARJOSSA	457
TIEDE JA VAPAA TAHTO	461
LISÄÄ VAPAASTA TAHDOSTA	464
HANKALASTA SUHTEESTA IRTIPÄÄSTÄMINEN	466
OIKEUS VAPAUTEEN JA TURVALLISUUTEEN	468
ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUDEN RAJOITTAMINEN	472
KUKA, MISSÄ JA MILLOIN NÄITÄ RAJOITUSTOIMENPITEITÄ VOI KÄYTTÄÄ?	474
ÄÄRILIIKKEIDEN OIKEUDET JA RAJOITUKSET	476
IKÄÄNTYNEIDEN ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUS	478
IKÄÄNTYNEIDEN ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUDESTA	481
ELINKEINOVAPAAUS	482
PAKKOTYÖ	485
VALTIOSTA EROAMINEN	491
VEROTTAJAN ILMIANTOLOMAKKEESTA	493
VEROSTA VAPAUTTAMINEN	495
VAPAAUS YHTEISKUNNALLISESSA JA POLIITTISESSA AJATTELUSSA	497
LOPPUSANAT	499

ESIPUHE

Vapaus. Se on käsite, joka on kiehtonut ihmismieltä kautta historian. Se on tavoiteltu ihanne, mutta samalla se voi olla harhaa, kangastus, joka katoaa sitä lähestyttäessä. Mitä vapaus todella on? Onko se jotakin käsinkosketeltavaa, jotakin saavutettavaa, vai onko se vain illuusio, jota emme koskaan voi täysin hallita? Usein vaikuttaa siltä, että mitä enemmän pyrimme lähestymään vapautta, sitä kauemmaksi se tuntuu pakenevan.

Tämä kirja on syvälinen tutkimusmatka vapauden käsitteeseen ja siihen, kuinka se kietoutuu vallan, kontrollin ja yhteiskunnallisten rakenteiden verkkoon. Vapauden vastakohtana on aina ollut orjuus, joko konkreettisena kahleena tai hienovaraisempaan alistamisen muotona. Mutta kuka määrittää, kuka on vapaa ja kuka sidottu? Minkälainen systeemi rakentaa meidän todellisuutemme, ja kuka vetää naruista taustalla? Velkaorjuus, verotus, pakolliset velvoitteet, yhteiskunnan sanelemat osallistumispakot – kaikki nämä muodostavat vapauden rajoja, joita harva pysähtyy kyseenalaistamaan.

Viime vuosikymmeninä olemme nähneet, kuinka vapaus on asteittain kaventunut. Pandemiat, sodat ja globaalit kriisit ovat toimineet keinoina lisätä valvontaa ja rajoituksia. Kun yhteiskunta perustelee tiukentuvia lakeja turvallisuuden nimissä, moni ei edes huomaa, kuinka heistä tulee osa suurempaa koneistoa, jossa yksilön itsemääräämisoikeus hämärtyy. Digitalisaatio ja tekoäly päättävät yhä enemmän puolestamme. Olemme rekisterinumeroita, henkilötunnuksia, tietokoneiden hallinnoimia datapisteitä.

Mutta minne tämä kaikki johtaa? Ilmastonmuutoksen varjolla ihmiset halutaan keskittää suuriin kaupunkeihin, joissa heitä on helpompi valvoa. Sähköistetty teknologia – älykodit, digitaalinen maksaminen, automatisoidut kulkuneuvot – kaikki nivoutuvat yhteen ja luovat tulevaisuuden, jossa yksilön kontrolli omasta elämästään häviää. Mutta entä jos vapauden nimissä meille myydään vain uusia kahleita?

Valtamedian propaganda on yksi aikamme suurimmista manipulaatiotyökaluista. Se, mikä meille esitetään ainoana totuutena, on tarkkaan suunniteltua ja harkittua. Kun sama narratiivi toistetaan yötä päivää sosiaalisessa mediassa, uutisissa, elokuvissa ja mainoksissa, onko kyse informaation välittämisestä vai ajattelun ohjailusta? Onko

mahdollista, että meille on tarkoituksella luotu todellisuus, jonka ulkopuolelle meidän ei haluta näkevän? Mitä meiltä on salattu, ja miksi?

Tämä kirja pyrkii herättämään kysymyksiä ja kannustamaan lukijaa tarkastelemaan maailmaa kriittisin silmin. Vapaus ei ole itsestäänselvyys, eikä se ole pysyvä tila. Se on jatkuvasti muuttuva käsite, jota yhteiskunnalliset rakenteet joko laajentavat tai rajoittavat. Haluamme uskoa, että elämme vapaassa maailmassa, mutta mitä tapahtuu, kun otamme askeleen taaksepäin ja tarkastelemme kaikkea hieman etäämmältä? Näemmekö silloin selvemmin sen hienovaraisen kehän, joka meidät sulkee sisälleen?

Lopulta vapaus on muutakin kuin vain ulkoisten kahleiden poissaoloa. Se on ajattelun vapautta, kykyä kysyä, kyseenalaistaa ja muodostaa omia johtopäätöksiä. Tämä kirja ei tarjoa lopullisia vastauksia, vaan se toimii peilipintana, josta jokainen voi nähdä oman versionsa vapaudesta. Toivon, että se auttaa sinua pysähtymään hetkeksi, miettimään näitä kysymyksiä ja ennen kaikkea pitämään mielesi avoimena.

Tervetuloa mukaan tutkimusmatkalle!

VAPAAUS, ORJUUS JA VALTA

Halusin aloittaa kirjoittamisen sellaisista aiheista kuin vapaus, orjuus ja valta. Nämä ovat filosofisesti erittäin kiinnostavia ja syvällisiä teemoja, ja tarkemmin pohdittuna ne saattavat monessa tilanteessa sulkea toisensa pois. Niistä voidaan olla monella eri tavalla eri mieltä, ja aina ne näyttäytyvät eri tavoin riippuen siitä, kuka niitä kokee. Näiden teemojen luonne on siis subjektiivinen, mutta niitä voidaan myös tarkastella yhteiskunnallisesta näkökulmasta, jolloin ne avautuvat objektiivisemmin. Tosin tällöin niiden luonne ja merkitys saattavat muuttua.

Elämme ajassa, jolloin nämä kolme asiaa ovat nousseet yhä tärkeämmiksi – olipa kyseessä julkinen keskustelu tai niiden salainen väärinkäyttö. Vuosi vuodelta olemme menettäneet yhä enemmän vapaudestamme, ja huomaamme vasta jälkeenpäin, kuinka meitä yritetään orjuuttaa enemmän kuin koskaan, vaikka emme sitä aina itse tunnista. Samalla valta keskittyy entistä pienemmälle osalle ihmisiä, ja pyramidin huipulla häärrää maailman harvalukuinen superrikas valtaeliitti, joka omistaa lähes koko maailman – ainakin taloudellisessa mielessä.

Omistaminen ei toki aina ole vain rahallista, mutta siitä ei juuri puhuta, sillä maailman hallintamekanismit perustuvat pitkälti rahan valtaan. Tämä rahavallan järjestelmä pitää yllä koko globaalin valtasuhteiden verkoston.

Olennaista tässä kaikessa on, että vapaus, orjuus ja valta eivät ole vain teoreettisia käsitteitä, vaan ne ovat läsnä arkielämässämme jatkuvasti. Emme aina itse huomaa, kuinka paljon olemme vapaita, kuinka vapaasti saamme tehdä tiettyjä asioita, kuinka meitä orjuutetaan – olipa se sitten toisten ihmisten, omien asenteidemme tai ympäristön valtarakenteiden kautta. Samalla saatamme pohtia, kuinka paljon valtaa meillä on johonkin, vai koemme, että se valta on riistetty meiltä, jopa lain kirjaimella alistettu ylimmän päätäntävällän alle?

Jokainen tietää, kuinka helppoa orjuuttaminen on, ja usein se vaatii vain jonkinlaisen riippuvuussuhteen. Tämä riippuvuus voi ilmetä monessa muodossa: se voi olla päihderiippuvuus, se voi liittyä sairaanhoidon tarpeeseen, taloudellisiin resursseihin tai vaikkapa läheisiin ihmissuhteisiin. Riippuvuuksia voi syntyä myös energiasta, ravinnosta, tiedosta, ympäristöstä ja monista muista tekijöistä. Aivan mikä tahansa näistä voi johtaa siihen, että riippuvainen ihminen joutuu jatkuvasti alttiiksi muiden tahojen hallinnalle ja käskyille.

Päihteet, kuten huumeet ja alkoholi, myydään katukaupassa hurjiin hintoihin, koska käyttäjät on saatu sidottua niiden riippuvuuteen. Tämä orjuuttava vaikutus tapahtuu usein vähitellen, ja siitä tulee lähes mahdoton päästä eroon. Samalla lääkeyhtiöt ja apteekit hyödyntävät ihmisten sairastumisen pelkoa häikäilemättömästi. Ne luovat ja kauppaavat lääkkeitä, joista väitetään, ettei ihminen voi enää ilman niitä elää terveenä tai edes pysyä elossa. Lääketeollisuus ei pyri aidosti parantamaan sairauksia, vaan pikemminkin se pitää ihmiset jatkuvassa riippuvuudessa lääkkeistä, jotka eivät paranna, vaan pitävät kuluttajat orjuutettuina koko loppuelämänsä ajan.

Tämä orjuuttamisen malli näkyy myös laajemmin yhteiskunnassa, kuten kulutuksessa ja markkinataloudessa. Kaupalliset toimijat osaavat manipuloida hintoja taitavasti, laskemalla niitä hetkellisesti ja nostamalla sitten huomattavasti, mikä tahansa kulutustarvike tai energia voi olla osana tässä hintapelissä. Tällöin kuluttajat saavat hetken helpotusta, mutta päätyvät maksamaan tavaroistaan ja palveluistaan lopulta paljon enemmän kuin he alun perin osasivat odottaakaan koska näin heitä ohjattiin. Tämä on osa laajempaa mekanismia, jossa ihmisten päivittäiset tarpeet ja elämän perusedellytykset asetetaan hintahermostolle, joka ei koskaan salli todellista vapautta valita.

Parisuhteissa narsistinen henkilö osaa taitavasti orjuuttaa puolisonsa, esittäytyen huolehtivaisena kumppanina ja hyväntekijänä, samalla kun hän alistaa toisen uskomaan, ettei tämä kykenisi selviytymään ilman häntä. Orjuus on niin arkipäiväinen käsite, että emme aina edes tunnista itseämme orjiksi. Kuten sanonta kuuluu: varmin tapa estää vankia pakenemasta on saada hänet uskomaan, ettei hän ole vanki.

Entäpä vapaus? Miten me itse koemme vapauden käsitteen? Jollekin vapauden kokemus voi olla se, että hän saa rauhassa istua kotona illat televisiota katsellen, vaikka toiselle sama tilanne saattaa tuntua orjuudelta. Vapaudesta voi myös helposti tulla vankila, jos sen tavoittelu on jatkuvaa taistelua – jos vapauden saavuttaminen tai hallinta vaatii jatkuvaa ponnistelua. Tällöin omasta hyvinvoinnista saatetaan joutua karsimaan asioita, jotka normaalisti toisivat iloa ja voisivat olla olennainen osa henkilökohtaista vapautta. Jos tämä tarkoittaa tärkeiden asioiden menettämistä, herää kysymys: onko tämä silloin enää oikeaa vapautta?

Ymmärrämme ainakin sen, että vapaudella on oma hintansa, mutta kysymys kuuluu: minkälaisen vapauden eteen kannattaa maksaa juuri sitä hintaa?

Nykyaikaisen hyvinvoinnin kyllästävä ja ehkä myös orjuuttava ihminen on tottunut pitämään monia asioita itsestään selvyyskinä. Auto on yksi tällainen esimerkki, jolle on muodostunut symbolinen merkitys vapauden edustajana. Sen avulla voi liikkua nopeasti pitkiäkin matkoja, erityisesti kun vertaa aikaan ennen auton keksimistä.

Mutta entäpä, jos auto ei ole kunnossa, jos siihen ei ole saatavilla polttoainetta tai jos sitä ei jostain syystä voi käyttää? Auton omistaja, joka on tottunut sen tuomaan liikkumisvapauteen, saattaa yhtäkkiä kokea itsensä vangiksi – sidotuksi paikoilleen ilman mahdollisuutta liikkua vapaasti.

Monelle auto on muodostunut niin itsestäänselväksi osaksi elämää, että se on luonut vahvan riippuvuussuhteen ihmisten ajatuksiin, vaikka itse asiassa se ei olekaan vapautta, vaan osaltaan sen rajoittamista.

Ja sama pätee moniin muihin nykyaikaisiin mukavuuksiin, jotka ovat tänä päivänä itsestäänselvyksiä, mutta joita ilman nykyaikainen ihminen ei enää osaa elää tai toimia – vaikka periaatteessa mahdollisuudet olisivat samat kuin ennen näiden mukavuuksien syntymistä. Tällainen orjuus on enemmänkin mentaalista kuin todellista, se ei ole fyysistä kahleiden luomaa orjuutta, mutta monet menevät helposti avuttomuuden tilaan ilman näitä mukavuuksia ja orjuuttavat itsensä.

Tällaisesta orjuudesta voisi kuitenkin helposti vapautua, jos itse päättäisimme irtautua siitä. On täysin eri asia olla lämpimässä talossa ja päättää vähentää talvella sisälämpöä kuin kulkea kodittomana ja löytää itsensä autiomökistä, jossa pienikin lämmitysmahdollisuus tuntuu olevan luksusta.

Vapaudesta meille on jo kouluaikoina annettu harhaanjohtava kuva. Tämä kuva on muovattu siten, että hyvin menestyvän ihmisen elämäнкаari seuraa tietynlaista valmiiksi määriteltä kaavaa. Koululaitos ohjaa meitä hankkimaan perinteisen ammatin ja pysymään sen ammatin asettamissa rajoissa koko elämämmen ajan. Meistä kasvatetaan valmiita orjia yhteiskunnan ja valtion asettamaan järjestelmään.

Pankit puolestaan mainostavat lainan ottamista ja houkuttelevat nuoria perheitä ostamaan tai rakentamaan omakotitaloja, joiden todellinen omistaja on kuitenkin pankki. Tässä vaiheessa olemme jo syvällä riippuvuudessa, sillä laina juoksee korkoineen ja pankille on maksettava takaisin velat – ja pelkona on, että muuten menettäisimme sen omaisuuden, joka näyttää olevan oma, mutta onkin pankin hallussa.

Kun ihminen uuvuttaa itsensä pakkotyöllä, jossa tehdään pitkiä päiviä, ei omalle ajalle jää enää energiaa järkevä ajattelun, saati sitten syvällisten pohdintojen, suuntaan. Ihminen pidetään tiukassa otteessa, ettei hän ehdi edes pysähtyä miettimään tätä tilannetta.

Televisio täyttää vapaa-ajan jatkuvalla virralla toisarvoista viihdettä, jonka ainoa tarkoitus on pitää katsoja välinpitämättömänä ja ajattelukyvyttömänä. Samalla propagandaa kylvetään joka väliin, kun katsoja ei jaksakaan tai ehdi pysähtyä

tarkastelemaan ympäröivää maailmaa. Propaganda menee suoraan alitajuntaan ja muokkaa ihmistä sisältäpäin, ilman että hän itse edes huomaa sitä.

Politiikan kenttä toimii monesti tehokkaana orjuuttamisen välineenä. Kun ihminen kiinnostuu politiikasta, hänelle muodostuu tietynlainen kuva siitä, mikä puolue vastaa parhaiten hänen omia mielipiteitään ja arvojaan. Aluksi tämä voi tuntua vapaalta valinnalta ja mielenkiintoiselta mahdollisuudelta löytää oma paikkansa yhteiskunnassa. Kuitenkin, puolueisiin astuessa moni saattaa kohdata puoluekuriin liittyvän todellisen vankilan, joka rajoittaa heidän ajatteluaan ja toimintamahdollisuuksiaan.

Puoluekuri on monen puolueen sisällä pahin orjuuttaja. Se muuttaa puolueen käytännössä todelliseksi vankilaksi, jossa jäsenet eivät voi poiketa valtavirrasta ilman pelkoa eristämisestä ja jopa ulossulkemisesta. Vaikka monet puolueet julistavat itsensä sananvapauden puolustajiksi, todellisuudessa puolueen sisällä voi syntyä täydellinen sananvapauden puute. Jos joku uskaltaa kritisoida puolueen virallisia linjauksia tai esittää poikkeavia mielipiteitä, hän voi joutua nopeasti kohtaamaan eristämisen ja syrjäytymisen uhan. Tällöin sananvapaus on vain valheellinen lupaus, joka katoaa heti, kun puhutaan puolueen sisäisestä kritiikistä.

Tällaisissa puolueissa voidaan nähdä piirteitä, jotka muistuttavat lahkolaisuutta. Tämä ei ole liioittelua, sillä lahkot ja sulkeutuneet yhteisöt jakavat monia samoja ominaispiirteitä poliittisten puolueiden kanssa, erityisesti silloin, kun puolueessa on kysymys vahvasta, hierarkisesta valvonnasta ja jäsenten täydellisestä kontrolloinnista. Näitä piirteitä nähdään erityisesti uskonnollisissa yhteisöissä, joissa papit ja muut auktoriteetit säätelevät ja kontrolloivat jäsenten jokapäiväistä elämää. He käyttävät valtaa pitääkseen jäsenet järjestelmässä, estääkseen itsenäisen ajattelun ja varmistamalla, että yhteisön säännöt pysyvät koskemattomina.

Kun puolueet tai yhteisöt toimivat tällä tavalla, voimme usein nähdä, että hierarkian ylimmillä askelmilla olevilla johtajilla on jotain salattavaa – henkilökohtaisia luurankoja kaapissa, jotka pelottavat heitä ja pakottavat heidät käyttämään pelkoa ja orjuuttamista jäseniensä hallintaan. Pelko on tehokas hallintakeino, sillä se estää jäseniä kyseenalaistamasta järjestelmää ja takaa yhteisön koossapysymisen.

Samalla tavoin pelon voimalla pysyvät koossa monet moottoripyöräjengit, joissa yksilöön kohdistuva valvonta on usein mafiamaisella tasolla. Jäseniltä vaaditaan täydellistä uskollisuutta ja sisäistä yhdenmukaisuutta, tai he joutuvat kohtaamaan vakavia seurauksia. Tällaisia ryhmittymiä voi verrata lahkolaisuuteen monessa

mielessä, sillä niiden toimintatavat ovat huomattavan samankaltaisia – valta keskittyy pienelle ryhmälle, ja pelko ja valvonta pitävät jäsenet tottelevaisina.

MITÄ VAPAAUS ON?

Mutta onko vapaus todellisuudessa jotain niin helposti ymmärrettävää? Onko se länsimaista hyvinvointia ja yltäkylläisyyttä, vai onko itse asiassa niin, että tällaisen yltäkylläisyyden ylläpitäminen tuottaa ja on itsessään orjuutta? Entä jos vapaus ei olekaan sitä, mitä luulemme sen olevan?

Jos tarkastellaan vapauden käsitettä pidemmällä aikavälillä, voimme kysyä: oliko kivikauden ihminen vapaampi kuin me nykyisin? Agrikulttuuri, joka alkoi kehittyä noin 10 000 vuotta sitten, toi mukanaan muutoksia, jotka loivat perustan nykyiselle yhteiskuntarakenteelle. Maatalouden yleistyminen ei pelkästään muuttanut ihmisten elinkeinoja, vaan myös heidän suhteensa luontoon ja vapauteen. Ennen maataloutta, metsästäjä-keräilijöinä elävät ihmiset kulkivat vapaasti luonnossa, keräten ja metsästäen sen, mitä he tarvitsivat selviytyäkseen. Tällöin vapaus ei ollut sidottu mihinkään tietyihin rajoihin tai tehtäviin – luonnon tarjoamat mahdollisuudet olivat avoimia ja laajoja.

Mutta maatalouden tullessa mukaan kuvaan, ihmiset alkoivat asettua paikoilleen ja viljellä maata. Tämä erikoistuminen toi mukanaan työtaakan, joka oli aluksi hyvin raskas ja orjuuttava. Kun ihminen keskittyi viljelyyn, hän ei enää ollut vapaa luonnon kiertokulusta vaan sidottu maahan, joka vaati huolenpitoa ja vaivannäköä. Vapauden käsite muuttui, sillä nyt oli pakko huolehtia omista viljelmistä, peltojen kastelusta, sadonkorjuusta ja talven varalle säilömisestä. Voidaanko tätä enää pitää vapauden ajan viettämisenä, vai onko tämä jo eräänlaista orjuutta?

Tässä on mielenkiintoinen ajatus, sillä metsästäjä-keräilijöiden elämä oli toisaalta vähemmän sidottua, vaikka heidän ei tarvinnutkaan työskennellä yhtä määrätietoisesti ja pitkäkestoisesti kuin myöhemmät maanviljelijät. Kivikauden ihmiset kulkivat luonnossa, ja heidän työtuntinsa olivat suhteellisen lyhyitä. He metsästivät ja kalastivat, ja usein saaliit olivat suuria, mikä antoi heille mahdollisuuden nauttia pitkästä levosta. Luonnon kiertokulku ei ollut sidottu kellonaikoihin tai maatalouden vaatimuksiin, vaan se oli vapaata ja elävää. Työpäivät olivat lyhyitä, eikä vapauden ajankäyttöä tarvinnut hallita samalla tavalla kuin maatalousyhteiskunnassa. Tämä elämäntyyli antoi aikaa ajattelulle, luovuudelle ja uusien asioiden keksimiselle. Tällöin oli aikaa pohtia ja kehittää parempia työkaluja, tapoja selviytyä ja sopeutua ympäröivään maailmaan. Luovuus sai kukoistaa ilman raskasta orjuuttavaa työtä, ja tämä oli osaltaan syy siihen, miksi ihmiset alkoivat kehittää uusia innovaatioita.

Nykyisin tilanne on kuitenkin toisenlainen. Voimmeko sanoa, että meillä on vapaus, jos työelämä on lähes kokonaan säädelty ja aikataulutettu? Nykyihminen elää usein hyvin koneellisesti ja toistaa samoja toimintoja päivästä toiseen, viikosta toiseen, vuodesta toiseen. Työpäivät ovat pitkiä ja usein jollain tavalla mekaanisia, eikä monilla ole aikaa tai tilaa luovuudelle. Useimpien mielikuvitus tuntuu olevan sidottu siihen, mitä kaupasta voi ostaa valmiina, eikä moni enää mieti, kuinka oma elämä voisi olla vapaampaa tai miten sen voisi itse rakentaa. Kun aikamme kulutetaan työskentelemällä järjestelmällisesti ja tehokkaasti, ei jää aikaa sille, mikä oli metsästäjä-keräilijöiden elämän ydin: vapaus ajatella, tutkia, kokeilla ja kehittää.

Voisiko tämä luovuuden puute ja vapauden rajoittuminen olla seurausta modernin yhteiskunnan tuottamasta "orjuudesta"? Onko työ, johon monet meistä ovat antautuneet, vain toinen muoto orjuudesta, jolle ei ole vapaata vaihtoehtoa? Entä jos vapaus ei olekaan sitä, että pystymme kuluttamaan yltäkylläisesti, vaan se, että pystymme päättämään itse, mihin käytämme energiamme ja aikamme?

Vapaus ei ole vain fyysistä liikkumisvapautta tai kulutushyödykkeiden hankkimista – se on myös henkistä vapautta. Se on vapaus valita oma polku ilman, että on jatkuvasti sidottu jollekin ennalta määrätylle kaavalle. Vapaus voi olla sitä, että ihmisellä on mahdollisuus elää yksinkertaisemmin ja vapaammin, ilman, että hän on orjuutettu kulutuksen tai ajankäytön kahleisiin.

Vapauden käsitteen pohtiminen on erityisen tärkeää nykymaailmassa, sillä yhteiskunnassamme vapauden rajoitukset ovat usein niin hienovaraisia, ettemme edes huomaa niitä. Itse asiassa se onkin yksi vapauden riiston vaarallisimmista muodoista – me olemme vankeja, mutta emme tiedä sitä. Tämä piilevä orjuus on vaikeasti tunnistettavaa, koska emme ole tietoisia siitä, kuinka paljon yhteiskunnalliset rakenteet ja kulttuuriset normit rajoittavat elämäämme.

Mainonta on yksi tärkeimmistä välineistä, joka vaikuttaa vapauteemme. Nykyään mainoksia tulvii ympärillämme jatkuvasti, joka tuutista, joka kanavasta. Ne ovat niin moninaisia ja läpitunkevia, ettei meillä ole edes aikaa käsitellä niitä kaikkia, saati sitten kyseenalaistaa niitä. Tämä luo suuren ongelman, sillä juuri silloin, kun emme ole tietoisia mainonnan vaikutuksesta, se livahtaa alitajuntaamme. Mainokset eivät vain myy tuotteita – ne myyvät myös elämäntapoja, arvomaailmoja ja tarpeita, joita emme osaa edes kyseenalaistaa. Tämän me sisäistämme ilman, että tiedostamme sen, ja vaikutus on voimakas. Me emme enää kuljeta omia päätöksiä, vaan olemme altistuneet ulkoisille vaikutteille, jotka ohjaavat valintojamme ja asenteitamme.

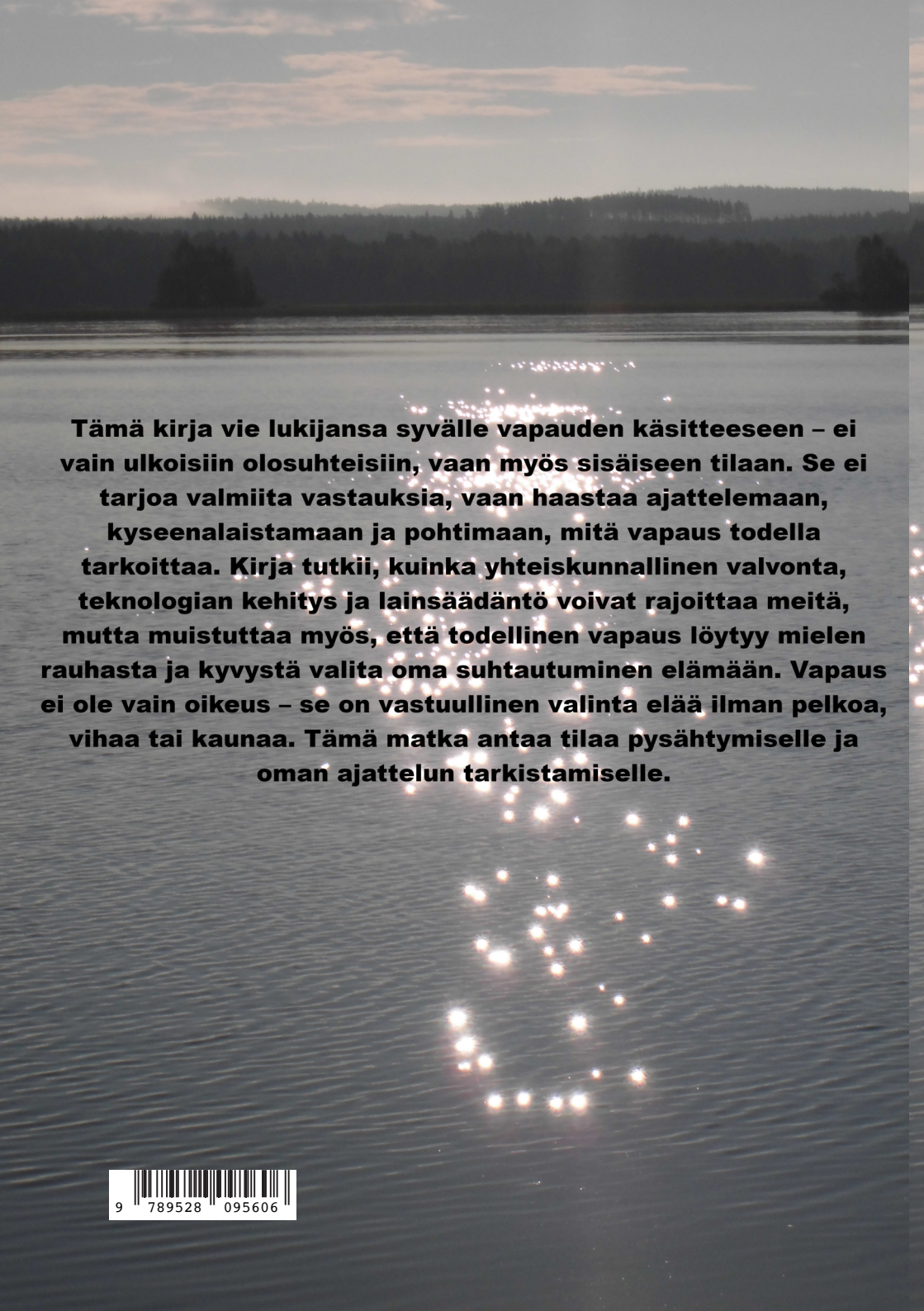
Maailman globalistielitiin päämääränä on vain hyötyä meistä, joita he pitävät "alempiarvoisina." Heidän tavoitteensa on päästä eroon kaikista niistä, joita he näkevät turhina ja tarpeettomina, ja jättää jäljelle vain ne, jotka alistuvat täysin järjestelmään, tekevät kaiken, mitä käsketään, ja pelkäävät kyseenalaistaa mitään. Tällaiset ihmiset ovat helppoja hallita ja orjuuttaa, sillä heidän tyytyväisyyttään voi hallita järjestämällä heille houkuttelevia, mutta myrkyllisiä huumeita, joiden kautta eliitti kerää valtavia voittoja. Huumeista tulee ihmiskunnan koukku, joka takaa jatkuvan asiakaskunnan, kun ihmiset jäävät niihin riippuvaisiksi.

Eliitin ei tarvitse huolehtia monimutkaisista tehtävistä, vaan he voivat jakaa ne niille, jotka tekevät raskaat ja epämieluisat työt – työt, joita edes kehittynyt tekoäly ei kykene suorittamaan. Palkat ovat niin alhaisia, että niillä selviää juuri ja juuri hengissä, eikä mitään elämisen tasoa ole näkyvissä. Tämä työvoima, joka pyörittää maailman koneistoa, saa elantonsa vain sen verran, että pystyy jatkamaan selviytymistä, mutta ei koskaan nousemaan järjestelmän yläpuolelle. Ja kaiken tämän taustalla tarvitaan ne insinöörit ja tekniset asiantuntijat, jotka pitävät koneiston liikkeessä – ylläpitäen sitä koneellista järjestelmää, joka murskaa yksilön vapauden ja mahdollistaa eliitin hallinnan.

Nykymaailmassa kaikki mahdolliset kanavat tuntuvat työntävän viihdettä vasten kasvoja, ja tämä jatkuva tulva täyttää meidät niin, että emme ehdi tai jaksa enää syventyä mihinkään muuhun. Olipa kyse televisiosta, sosiaalisesta mediasta tai muista digitaalisista alustoista, viihde on kaikkialla, ja se on suunniteltu juuri niin, että se vie kaiken huomion. Tämä jatkuva ärsykkeiden vyöry pitää meidät pinnallisella tasolla ja estää meitä pohtimasta asioita syvemmin. Sen sijaan, että tekisimme tilaa kriittiselle ajattelulle, joudumme jatkuvaan reaktiiviseen tilaan, jossa pohdimme vain seuraavaa viihdyttävää elementtiä, joka ilmestyy eteemme.

Kun viihde, joka on muokattu täsmällisesti koukuttavaksi ja jännittäväksi, täyttää tilan, jossa voisi olla tilaa pohdiskelulle, kyky kyseenalaistaa omaa elämäämme ja ympäröivää maailmaa heikkenee. Meistä tulee passiivisia kuluttajia, jotka nauttivat viihteen tarjoamasta pintakiillosta, mutta emme suostu sukeltamaan syvemmälle. Tämä tekee orjista helppoja hallita, sillä kun ajatukset ja kysymykset jäävät pois pinnalta, myös totuus on helposti piilotettavissa. Kyseenalaistaminen ei enää ole osa arkea, koska sen sijaan olemme uppoutuneet maailmaan, jossa kaikki näyttää olevan kunnossa, niin kauan kuin saamme annoksen seuraavaa viihdyttävää sisältöä.

Samaan aikaan viihde muokkaa meitä alitajuisesti, sillä se ei ainoastaan vie aikaa ja energiaa ajattelulta, vaan se myös ohjaa tunteitamme ja arvojamme. Se opettaa

Tämä kirja vie lukijansa syvälle vapauden käsitteeseen – ei vain ulkoisiin olosuhteisiin, vaan myös sisäiseen tilaan. Se ei tarjoa valmiita vastauksia, vaan haastaa ajattelemaan, kyseenalaistamaan ja pohtimaan, mitä vapaus todella tarkoittaa. Kirja tutkii, kuinka yhteiskunnallinen valvonta, teknologian kehitys ja lainsäädäntö voivat rajoittaa meitä, mutta muistuttaa myös, että todellinen vapaus löytyy mielen rauhasta ja kyvystä valita oma suhtautuminen elämään. Vapaus ei ole vain oikeus – se on vastuullinen valinta elää ilman pelkoa, vihaa tai kaunaa. Tämä matka antaa tilaa pysähtymiselle ja oman ajattelun tarkistamiselle.